

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Dumineca, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 48.

Brasiovu 6 Iuliu 24 Iuniu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 5 Iuliu 1870.

Revista militaria.

Unu oficiaru de honvedii in „Sieb. Blätter“ inaltia insemnatatea aparatorilor de patria, d6cundu, ca cu t6te, ca honvedii form6za o parte integranta din puterea armata a Austro-Ungariei, ei suntu cu totul nedependenti dela armat'a statat6ria, milit'a e despartita, e de sene si e armata ungur6sca nationale, jurata pe constitutiunea ungur6sca si nu se p6te intrebuinta, decatu numai exclusivu pentru scopurile nationale ungueresci. „Doctrin'a contradic6toria, opusa principiului constitutional, despre supremulu Domnu alu armatei n'are prin urmare nici o val6re facia cu honvedii“, dice d. ofic. honvedu Guido de Bausznern. „Regele Ungariei e supremulu comandante si alu armatei de honvedii, inse numai strinsu intre marginile trase de constitutiune.“

Diurnalulu militariu „A Honvéd“ Nr. 22—24, 1870 vorbindu de reactiunea vienesa militaria dice, (dupa „Vedette“ diurnalu militariu in Vien'a), ca reactiunea ac6sta pe di ce merge se face totu mai puternica. In taber'a dela Bruck se ordinasera pentru t6mna manevre mai mari, la care era consemnat' se m6rga si honvedii, ceea ce dede de opozitia, pana candu in fine se concese c6 si o divisiune de honvedii sub colonelulu Dobay se se intrupeze cu o divisiune de armata. Sub presiedinti'a arhiducelui Albrecht se tienea consultari despre ac6sta si, pre candu din armata se aflau vr'o 12 oficiari pretoriali in comisiune, din partea ungur6sca se atrasera numai Henneberg si Dobay. — La serbarea lui Jellacic in Agramu au fostu totu soldatii armat6i imperiale, cari pusera cunune pe mormentulu lui Jellacic si primira chiaru si una telegrama de consimtiu dela corpulu oficiariloru din reg. Leopoldu. De aici s'ar pot6 sci, dice „Honvéd“, unde e a se cauta urdirea agitaciuniloru croate. — Rogamintea pentru concesione, c6 si honvedii se fia de facia la prelegerile practice despre fortificatiune pe citadel'a din Bud'a, 6r' se respinse din partea min. de resbelu. Totu „Honvéd“ mai dice, ca se votara 60.000 fl. pentru c6 regimentele ungueresci se fia readuse in patri'a loru si se intempla tocma contrariulu, fiinduca reg. 5, 31, 39 s'au transferatu la Vien'a dimpreuna cu alu doilea reg. de husari si alu 72-lea la Salisburgu. Pretinde apoi, c6 se se faca unu despartimentu de literatura militaria ungur6sca pentru organizare, istori'a belica si pentru specialitati scientifice militari. Ori ce ordinatiune a min. se se cerceteze prin despartimentele acetea si opiniunile se se publice, 6r' de istori'a si scienti'a militaria se se p6rte mare grigia si se fia cu spiritu nationale maghiaru.

Din cele de susu se vede, ca neincrederea de una si strict'a controla pentru sustinerea unitatii armatei cu militia cu totu de alta parte, producu una incordare, care -si p6te av6 rezultatele sale bune si nebune, evenimentele voru dovedi. — Se trecemu la Romani'a:

— Armat'a Romaniei se trage mereu in taber'a dela Furceni nu numai infanteri'a, ci si cavaleri'a, artileri'a si pionerii. Guardi'a dela Galati s'a alaturatu la aparatori prefecurei incetandu a mai fi

de sene? Militiele nu scimu d6ca se eesercit6za si se punu pe pitioru de aparatori de patria, cum se punu de ecsemplu in Ungari'a si Transilvani'a mereu unii dupa altii. In Transilvani'a milit'a (honvedii) cu acelasi monturu s6u cu imbracaminte remasa inca dela 48 si cu acelesi armature se perenda pela cercurile de eesercitiu, toti cei conserisi c6 aparatori, pana candu in restempu de 8 septemani invetia eesercitiulu militariu si evolutiunile neaparate, apoi se emitu pe a casa si aducu pe altii in locu la instructiune. Acum e a patra perendare si asia toti cei apti de a purt6 arma capata si instructiunea de lipsa, pana candu in Romani'a in c6rt'a partiteloru se uita si de detori'a de a manua arma dieului Marte, a tatalui romaniloru. — Se vedemu, ce scrie diurnalulu militariu:

„Vedette“ Militar-Zeitschrift
despre n6ua organizatiune a armatei romane*).

In Nr. 23 a. c. sub titulu „Din m6dia-di“ (Aus dem S6den) publica „Vedette“ unu articulu cu presemnulu A6., in care se descrie n6ua organizatiune a armatei romane cu penelulu urmatoriu:

„Deplinu cunoscutu cu relatiunile militari ale Romaniei, -mi ieau v6ia a-ti impartasi observatiunile si animadversivile, care -mi le amu facutu acum despre n6ua organizatiune a armatei romane.“

Romani'a, a carei armata se afla organizata prin colonelulu Krenski dupa sistem'a prusiana, are in timpu de pace infanteria regulata si venatori 32.000 fetiori, cari suntu armati cu pusci americane dupa must'r'a lui Lemue. Afara de acestia mai numera ti6r'a inca 10.000 granitari, 6000 do-robanti (forma de gendarmeria calar6tia), 4—6000 fetiori cavaleria, 3000 pompieri, 18 baterii, dintre cari 12 baterii suntu deplinu adustate, 6 baterii tunuri cu implutura pe de indereptu, cari se mai arm6za inca, in fine 2 regimente artileria si despartimente mai mici de genia si pioneria.

Escultivarea tactica a armatei romane e inca defectu6sa si numai artileri'a in privinti'a deprinderiloru sale sta la asemen6a inaltime cu artileri'a altoru armate europene. Totusi junctur'a (caii) artileriei e slab6. Oficiarii armatei se intregescu mai cu deosebire din familiile aristocrate ale tieiei. Soldatii din strainatate intrati in servitiulu romanu (mai cu s6ma din Austri'a si Prusi'a) suntu legati cu contractu si form6za simburile corpului de oficiari, pe candu oficiarii pamenteni posedu pucinu spiritu militariu si nu -si precepu chiamarea sa (?).

Cavaleri'a are cai buni si intrece cu deprinderile sale pe pedestrii. Trupele granitariu suntu cele mai aplicabile dintre infanteria, ele suntu armate cu pusce cu acu dupa sistem'a prusiana si suntu dislocate dealungulu confinialoru austriace. — Dorobantii se aplica numai la servitiale administrative si suntu soldati bine eesercitati si destoinici.

*) Acestu diurnalu militariu, care se ocupa a-tatu de tactica, catu si de eesercitia, disciplina, regulamentu, si aduce sciri din armata si pentru armata, observatiuni despre t6te clasele armatei si confinele militari, bibliografie militari, reviste diurnalistiche militari din t6ta Europ'a, repriviri istorice despre lupte, erorile si bravurele loru si alte notiie cate privescu armat'a si armarea, ese in brosiuri frumosu adustate cate de 3 ori, adica la 1, 10 si 20 a fiacarei luni cu pretiu 6 fl. v. a. pe anu in laintru si in afara cu 5 taleri.

Estra corpurile acum se form6za si nu se p6te d6 judecat'a de aptitudinea loru. —

Dislocatiunea trupeloru se afla asia, ca in cetatile cele mai mari precum Bucuresci, Iasi, Focsiani, Craiov'a, Giurgiu, Galati speciele de arme stau intrunite.

T6ta ti6r'a tiene pe generalulu Florescu de celu mai aptu conducatoriu de armata si elu posede increderea cea mai mare in armata; elu inse c6 favoritu alu Rusiei (?!) e stricatu cu regimulu de astadi (adica celu de acum, Iepureanu).

Armat'a se afla totud6un'a in lipsa de munitiune. Unic'a fabrica de ierbaria (pulbere de pusca) e cea dela Tergisioru, ea inse se afla intr'o stare atatu de parasita, incatu abia p6te produce pulberea receruta pentru parada, care costa enormu, de unde regimulu afla mai cu cale a comanda munitiune pentru trebuintia din Belgiu. Mai daunadi sosira 60.000 chilogramme ierbarime. Directorulu arsenalului e colonelulu Baruc'a, care se invoi cu primulu ingineriu Legendre a redic6 o camara artificio6sa cu aeru caldu, pentru c6 asia se faca fabric'a mai productiva. Arsenalulu capitalu din Bucuresci se ocupa acum cu prefacerea pusceloru in de cele n6ue cu implutura pe d'indereptu. Producerea munitiunei se face dupa sistem'a prusiana, tr6ba inse preste totu merge f6rte incetu, dupa datin'a naravita in ti6r'a ast'a. Arsenalulu se va stramut6 la Tergovesci, indata ce se voru fini acolo edificiale necesarie, si in Bucuresci va mai reman6 numai o filiala.

Fabric'a de versatu tunuri diace parasita cu totulu; cu t6te, ca partile constitutive ale masinei se afla t6te de facia, totusi au de cugetu a comand6 alte n6ue, pentruca se factu eruire prin barbati de specialitate, cumca partile machinei de acum nu mai corespundu scopului. Prin ingineri straini se presentara regimulu romanu 3 tipuri de magazine de pulbere de pusca si adica pentru 130 —, 70 si 50 mii chilogramme (chilogramulu e = 2 pondi si 1 1/2 semiuntia s6u lotu. Cele mai mari magazine se voru redica in depusulu de capetenia, cele midiu-locie in depusurile belice, si cele mai mici cu privintia la punctele strategice.“

In fine apromite Ac. a impartas6 date si despre militiele romane, care vr6u a le introduce dupa aparatorimea (Landwehr) prusiana? — Tragemu lua-rea aminte la ac6sta judecata a strainiloru, cari nu se uita prin microscopu, candu au a vorbi de bine.

Diurnalulu „Vedette“ aduce si pericope din luptele dela 1866. Oficirii romani din armat'a n6stra imperat6sca ne ar' deoblig6, candu ar' tramite, d6ca nu la „Gazeta“ celu pucinu la diurnalulu acestu militariu „Vedette“ cate o scena s6u strata-gema de eroismulu romanu in resbelulu dela 1866, in care bravur'a romana a fostu obiectu de admiratiune si de invidia, si c6 la puiu de ostasiu mi ar' plac6 a o ved6 reprezentata si in acestu diurnalu.

Inca o injuria pentru romani.

In midiu-loculu lupteloru de t6ta col6rea ce ocupa orisonulu europ6nu, acum candu t6te pop6rale tindu spre libertate nedependenta de alte pop6ra, spre asi asecura vi6ti'a nationale, pentru a carei securitate -si prest6za t6te poterile si sacrificiale; candu teori'a renumitului naturalistu anglesu Darwin, adica teori'a luptei pentru ecsi-stentia, observata si acceptata pentru lumea organica — se p6te aplic6 si la frecarile si diferi-

tele lupte de **nationalitate**, ce se pórta cu atata inversiunare din unu coltului Europei pana in celalaltu; — acum e o detorintia sacra si pentru noi romanii a ne lupta cu asemenea energia, cu asemenea curagiu si resolutiune; a ne incorda si noi tóte poterile pentru eluptarea si triumful aspiratiunilor nobile; ér' mai antaniu de tóte suntemu detori a ne castigá terenu de lupta pre tóte calile posibile, cu cuventulu, cu pén'a si cu tóte midiu-lócele disponibile; suntemu detori a ne apará onórea, demnitatea numelui nostru, si alu caracterului nationalu alu poporului nostru; suntemu detori a apará adevérat'a nóstra cauza, a o introduce si familiarisá prin tóte anghiuirele lúmei civilizate; a nu lasá falsificarea, innegrirea si profanarea scumpului nostru nume, nici informatiunile sinistre si incornurate, ci din contra ale combate si respinge din tóte poterile. — Suntemu detori a ne interesá de tóte ce se tractéza despre noi si caus'a nóstra si a controlá pre cei ce dau Europei informatiuni despre noi, cu unu cuventu a luá notitia despre tóte ce se scriu despre noi, cu atatu mai vertosu, pentru ca scimu, cum s'au indatinatu a ne descrie strainii, cu ce colori suntu depinsi romanii din Oriente inaintea lúmei de penelele nasdraveniloru C. Boner, Wattenbach si altii de calibrulu loru.

Renuntii calatori de prin pamentulu românescu ce -si iau ostená a si comunicá interesantele lorú suveniru de calatoria in lúme, in cari tractéza despre poporulu românescu, despre datenele si caracterulu lui nationalu, — nu numai ca nici se apropia de calitatile, ce neconditionatu suntu necesarie pentru unu scrietoriu conscientiosu, neavendu cunoscinti'a limbei, care e unic'a perspectiva, singurulu barometru, cu care se potú ecsaminá date-nele si caracterulu unui poporu si cari altcum i compunu tesaurulu celu mai pretiosu, esentialele criterie ale vitalitatii sale; ci desbracanduse de judecat'a logica si drépta, se lasa a se informá de cei mai conjurati inimizii ai nationalitatii nóstre, cari sedusi de pasiuni, malitia si invidia nationala nu crutia a ne depinge cu colorile cele mai negre, a ne inferá de barbari, hoti, tetiunari si altele, cum le vine la gura numai.

Astfelu informati acei scrietori, desbracati chiaru de camesi'a adevérului si a demnitatii unui scrietoriu, se demitu pana a scrie cele mai grosolane mintiuni si invective, ma nu se sfiescu a ne atacá cea ce avemu mai scumpu, onórea, numele si caracterulu nostru nationalu, depretretandune in faci'a lúmei de poporulu celu mai barbaru asemenea celoru din Siberi'a si desiérturile Africeii.

Scimu cum fura netediti romanii din Transilvani'a de anglesulu C. Boner; scimu asemenea catu de dulce si grasa fú placent'a ce a capatatú-o totu acea nefericita parte a Romaniei nu de multu timpu dela profes. de Heidelberg Wattenbach; totu cam asemenea au scrisu si **Gustav Rasch** in diuariulu de aici „*Tagés-Post*“ despre fratiu din Romani'a libera.

Numai nepotii marelui Stefanu mai remasesera nefotografati de atelierule svabesci, numai fii Bucovinei remasesera neinnegríti. Inimizii nostri inse s'au ingrigitu cá si acea provincia romana se-si capete placent'a sa; si inca catu de buna, cu care i onoréza diuariulu septemariu de Lips'e'a „*Die Grenzboten*“ Nr. 12.

Nu voliu dle Redactoru! se analizezu indetaliu acele „*impresiuni de calatoria*“ atatu de minunate — dupa cum e intitulatu art. din cestiune, ce contine mai bine de 6 foi, — neavendu cunoscinti'a mai de aprópe a acelei parasite — provincie romane, a datinelorú si caracterulu specialu alu nepotiloru lui Stefanu marele. Me voiu margini inse estragundu cateva notitie mai importante, din acele faimóse impresiuni a le recomandá si a le lasa fratiloru din Bucovin'a spre mai deaprópe analizare. — CREDU, ca o péna dibaci'a a unui bucovinénu nu va lipsi spre a astringe pre respectivulu mamelucu a se ascunde mai tare, decatu unde este ascunsu, sub masc'a anonimitatii, cá resarindu só-rele adevérului preste fetulu seu, se lu cunósca si pre elu lúmea si sei admire geniulu nascocitoriu de neadeveruri.

Se trecu dara la obiectu. . . .

Faimosulu nostru calatori, dupa ce descrie frumósiti'a romantica si pitorésca a Bucovinei, asemená fertilitatea pamentului ei cu a Egiptului, apoi fisiionomi'a rutenésca a tierii — trece la capital'a Cernauti, metropol'a Bucovinei. Dupa ce o adia nitielu cu descrierile sale interesante, trece la descrierea locuitoriloru din Bucovin'a, de cari între altele dice:

„Romanii locuitori din partea sudica a ducátului dupa capete suntú mai reu reprezentati decatu

rutenii (?), inse totusi facu pretensiune a fire adevératii domni ai tierii, avendu in sinulu seu, mai tóta aristocratimea“; trece mai departe la miscarile si incercarile dacoromanistiloru de a romanisá pre ruteni si in urma se intréba: „Cine suntú acestia, ce pretindu a tractá elementulu slavicu cá pre o race lorú subordinata si a jocá rolulu de domni ai Bucovinei?!“ — apoi -si raspunde: — Boierii, a carorú trandavia, desfrenatiune, indolentia si coruptiune morala ii face de risu si de batjocura la toti vecinii lorú, si cari privescu pre poteci cu unu dispretiu nemarginitu; popi cu multu mai prosti, si mai de nemica, decatu cei rusesci (?); tieranii (romani), cari cu diligentia, sollicitudinea si energi'a stau fórté tare inapoi'a conlocuitoriloru ruteni, si despre a carorú facultati de cultura dubitéza si cei mai mari cunoscutori de tieri si locuitori.“

„Aristocratimea abia si-au castigatu in celu mai favorabilu casu (adica in ecempl. cele mai insemnate) laculu cultúrei franceze, de sene se intielege fara de a cunósce ceva mai multu din marea metropola a vestului, decatu ceea ce a potutu vedé in Jardin Mabil si in café de rangulu alu 3. Despre lucru la ómenii acestia nici nu e vorba“. — **Auditi hula infernale!**

Apoi continua mai departe: „Gradulu trandaviei si alu inutilitatii — mi dise unu oficialu germanu ce au vietuiutu mai multu timpu in Cernauti — numai atunci se póte crede, déca lu ai veditu cu ochii. — Tóte ee le ai potutu vedé la rusi, litvani s. m. d. in acésta privintia nici decum nu se potú asemenea cu modulu de vietuire alu aristotiei romanesci. Unic'a ocupatiune predilecta atatu la muieri catu si la barbati este fumatu si mancaréa. Boierulu imbuibatú -si lasa nu numai pip'a si tiegaretele se i se puna in gura, dar' chiaru si mamalig'a de catra servitoriu seu. Si acésta e tóta politic'a lorú.“ — Aceste pana aici suntú informatiunile primite dela oficialulu germanu, care spune, ca mai tardiu i s'au constatatu de 10 ori prin propri'a esperintia. — **Audi perversitate!** — (Va urmá.)

Cincu mare in Iunie 1870.

On. Dle Redactoru! Viediendu, ca si dupa repórtele deja publicate despre activitatea sinodului recente archidiecesanu, ve ati obligatu a mai publicá propuneri impartasite, nu intardiezu a mai dá si eu una propunere — facuta in a VIII-a sied. in 27 Aprile a. c. a sinodului archidiecesanu din partea deputatului Filipesculu — publicatii, care suna in modulu secúente:

Considerandu, ca cu introducerea valutei austriace tacs'a sidocsiale introdusa si repartienda pre familiile gr. res. romane din archidiecesa, anuatim cu 3 cr. m. conv., in valut'a nóua face $5^{25}/_{100}$ cr., cu care suma se si impune aceea din partea regimului spre incassare, care fractiune de $25/_{100}$ cr. inse nu e solvibila, neecistendu moneta de acelu pretiu; prin urmare, facare familia e constrinsa a solvi, si solvesce dela introducerea acelei valute, adica dela 1 Novembre 1858 in decursu de 13 ani in locu de $5^{25}/_{100}$ cr. cu $5^{50}/_{100}$, prin urmare $25/_{100}$ cr. mai multu, cari facu pe anu o suma aprocsimativa (dela 140.000 familii) de 350 fl. si pre 13 ani 4550 fl. solviti si nici prin inaltulu regimu impusi, nici in fondulu sidocsialu incursi, ci remasi la organele concediute cu incassarea individuale a contributiuniloru.

Considerandu, ca aceste $25/_{100}$ cr., de si in sine neinsemnate, dara in totulu faeu o suma considerabile, carea prin obligatii in fakta se solvesce, prin urmare, prin incassarea acelei sume pentru scopulu destinatu, nici repartitiune nóua nu se face, nici manipularea indatinata a incassarei nu se ingrauna, are onóre, cá acei bani se nu remana netrecuti in perceptiune spre daun'a fondului sidocsialu, a propune:

„Prea ven. sinodu binevoiesca a enuncia, ca tacs'a sid. deja ecsistenta se urca dela $5^{25}/_{100}$ cr. la $5^{50}/_{100}$ cr. dela una familia, si despre acestu conclusu a incunoscinti'a inaltulu guvernú politicu, cá impunerea si incassarea aceleia dela an. 1871 incepundu se se faca in acea suma dela familiile gr. ord. romane din archidiecesa.“

Acésta propunere se recomandá din partea proponentului spre primire.

Punenduse la ordinea dilei, iea cuventu dep. Puscaru espriminduse intr'acolu, cumca despre acésta tacs'a sidocsiale s'au tienutu desbatere între ministeriulu de cultu si de finantia, formulandu-si acéstea dóua minist. opiniunea, cumca statulu de acf incolo nu mai voiesce a redicá acésta aruncatura pe

dare, cá facare societate besericésca are de a se ingrigi de redicarea acestei contributiuni.

In urm'a informatiuniloru date inse in acésta privintia, ca besericele nu vorú poté redica acésta contributiune, si fara de veste vorú veni in confusiune, incetandu acestu venitu, s'a invoitu inaltulu ministeriu de finantia deocamdata, a mai incassa acésta contributiune prin organele sale, pana candu besericele respective vorú face dispositiunile necesarie despre modalitatea redicarii acestei contributiuni. E de parere, ca finalea deslegare a acestei cestiuni ar' fi de lasatu pana la congresulu viitoriu. —

Dep. Macelariu nu consente cu propunetoriulu, ei crede, ca asta data se lasamu lucru tocma precum a fostu pana acuma. In fine se primi propunerea dep. Filipescu de conclusu, cu unu amendementu propusu din partea presidiului, ca pre venitoriu in locu de $5^{50}/_{100}$ cr. se se impuna si incasseze din partea celoru obligati numai rotundu 5 cr. fara nici o fractiune langa ei.

In „quasi“ legatura cu lucrarile sinodului amu cugetatu, ca nu va fi fara de interesu publicu, déca mi voiu manifesta dorinti'a si in privinti'a diuareloru, compunende atatu in sinodu catu si in congresu dupa stenografia. — (Va urmá.)

Comaromiu 24 Iunie 1870.

Oferte pentru academi'a romana.

Multu stimate Domnule!

Apelulu domnului presiedinte dela asociatiunea Transilvaniei din Nr. 35 alu „*Gazetei*“ in privinti'a „*Academiei romane*“ ne a insufletitu si pre noi cu bucuria nespusa, si totu de una data fiindu mai multi insi la olalta, ne amu indemnatu a ve tramine sumuliti'a alaturata de 20 fl. v. a. cu rogare cá se o primiti numai, cá semnu de cunoscinti'a, precum ca: pre lunga incredereá, carea o pastramu inaltiatului Imperatu, si nóue inca ne batu anemele pentru fericirea tierii si a parentiloru nostri.

Primiti Domnule asigurarea deosebitei nóstre stime. Cu care remanemu ai domniilorú vóstre devoti servi.

Contributorii suntú: Demetriu Furdui din Sohodolu sergente 5 fl., Basiliu Dancia din Garbov'a inf. Führer 1 fl., Gregoriu Popu din Teusiu Führer 1 fl., Teodoru Chioranu din Cianulu desiertu sergente 1 fl., Avramu Iancu din Vidr'a inf. corporalu 1 fl., Georgiu Thoma din Galasiu corporalu 1 fl., Georgiu Székely din Petielc'a Führer 70 cr., Ioane Iuranu din Cicudu Führer 65 cr., Lazaru Marcu din Dileu rom. Führer 60 cr., Demetriu Dragosiu din Vidacutulu rom. corporale 55 cr., Teodoru Hesdetianu din Birsuiu St. Craiu corporale 50 cr., Chimu Popoiu din Bedeleu infanteristu 40 cr., Petru Manovicu din Carpinisiu Gefreiter 30 cr., Petru Michindea din Music'a Gefreiter 35 cr., Mihaile Sirbu din Agribiciu Gefreiter 25 cr., Arteniú Crisiánu din Cianulu mare Gefreiter 20 cr., infanteristii: Ioane Dancia din Garbov'a inf. 10 cr., Petru Muntea din Bistr'a 10 cr., Alecsandru Dumitrasiu din Sohodolu 10 cr., Ioane Nicora din Lups'i'a 10 cr., Ioane Crisiánu Pucasiu din Banabiciu 10 cr., Vasilie Filipu din Teutiu 10 cr., Ioane Lazaru din Rachisiu 10 cr., Teodoru Micu din Căcov'a ierii 10 cr., Ioane Crisiánu din Mirasleu 10 cr., Vasilie Bobitianu din Obregi'a 5 cr., Nicolae Danciu din Scarisiór'a 5 cr., Eug. Rafaelu din Geoagiu sup. 5 cr., fara de nume 4 fl. 35 cr. — Sum'a totala 20 fl. —

Statutele

Reuniunei invetiatoriloru romanigr. ord. din tractulu protopopescu alu Lipovei.

I. Scopulu reuniunei. § 1. Reuniunea acésta are de scopu, inaintarea invetiamentului, promoverea cultúrei poporali, latirea cunoscintiiloru si esperintiiloru celoru mai practice, pe terenulu scientificu pedagogicu, latirea celui mai corespundietoriu metodu de propunere, imbunatatirea starei materiali a invetiatoriloru si infintiarea unui fondu invetiatorescu, din care se se póta sprijini naintarea invetiamentului si ajutorá invetiatorii nepotentiosi de a portá oficiulu, precum si veduvele si orfanii acelora.

II. Membrii reuniunei. § 2. Membrii reuniunei se impartu in: ordinari, fundatori, ajutatori si onorari.

a) Fiacare invetiatoriu si subinvetiatoriu (suplentú) din acestu tractu este membru ordinariu, si

adica dela scólele din: Lipov'a 3 invetiatori, din Aliosiu 2, din Chesintiu, Bat'a, Bar'a, Belotintiu, Bacamedieu, Birchisiu, Brestovatiu, Brusnicu, Buzadu, Bul'za, Valea mare, Veresmortu, Vism'a, Grosi, Dobresci, Dorgosiu, Dubochi-Nadasiu, Zabaltiu, Capolnasiu, Capriór'a, Chechesiu, Chelmacu, Comeatu, Chisdi'a, Crivobar'a, Cuvesdi'a, Labasintiu, Lalesintiu, Lapusnicu, Ostrovu, Ohab'a serbéscă, Petersiu, Pojog'a, Radmanesci, Secasiu, Selciv'a, St. Nicolau micu, Spat'a, Teesiu, Fibisiu, Fiscutu, Féregyház, Hodosiu, Ususeu, Cel'a, Sistarovetiu, la fiacare scóla unu invetiatoriu de toti 51.

b) Membrii ordinari, au dreptu in adunările reuniunii a face propuneri, interpelatiuni, a tiené vorbiri scéntifice pedagogice, a se consultá si a decide afacerile agende, cu maiortatea voturilor, — in fine a alege pre deregatorii reuniunii si a fi eligibili.

c) Membrulu ordinariu, care — si va petá caracterulu moralu ori invetiatorescu, dupa trei dogeniri, din partea adunării generale ne indreptanduse, va fi eschisu din reuniune si reuniunea va fi indreptatita dupa acésta a lu aratá la loculu competent.

§ 3. Membrii fondatori potu fi toti acei individi nepetati si trecuti celu pucinu de 20 de ani, cari contribuescu odata pentru totudéun'a, pe partea fondului reuniunii 20 fl. v. a. séu depunu obligatiune asecurata de 60%.

§ 4. Membrii ajutatori potu fi individii, cu caracteru nepetatu, si celu pucinu trecuti de 20 de ani, comunele, corporatiunile etc. ce voru contribui, dupa bunavointia la fondulu reuniunii.

§ 5. Membrii onorari voru fi acele persóne de ambele secse alese de catra adunarea generale, cari s'au destinsu, in lucrarile scolastice, scéntifice — pedagogice, prin concursulu lor materialu ori specialu.

§ 6. Membrii fondatori, au totu acele drepturi, cari competu membriloru ordinari si suntu descrise in § 2, lit. b);

§ 7. Membrii ajutatori, au dreptu in adunările reuniunii, a face propuneri, a tiené vorbiri scéntifice pedagogice si presté agende votu consultativu — totu aceste drepturi voru avé si membri onorari.

§ 8. Membrii eliminati, din sinulu reuniunii — si perdu tóte drepturile, facia de reuniune, remanendu tacesele, respective ofertele solvite, pana intru aceea casadei reuniunii, in privinti'a carora, nici candu nu voru avé regresu.

III. Midiulócele reuniunii. A. Convenirea.

§ 9. Membrii reuniunii se voru aduná in totu anulu celu pucinu de dóne ori, la timpulu prefriptu si loculu destinatu de catra adunarea generală, si in casu de lipsa si mai de multe ori la anu in modu extraordinariu.

§ 10. La adunare, fiacare membru ordinariu este indatoratu a participá, excusabilu e numai acela, cu cauza credibila; celu ce absentéza din nepasare, e supusu la multa banale pentru fondulu reuniunii, dupa cum va afla adunarea de bine.

§ 11. La adunare se voru pertractá teme diverse, dupa cum arata scopulu reuniunii, se voru face motiuni si reflesiuni asupra metodului de propunere, recensiuini asupra cartiloru scolastice etc., adunarea va cercetá si deliberá despre administrarea si manipularea fondului si va preliminará sum'a de bani, ce va aflá de bine a o intrebuintia spre scopulu reuniunii, dupa prescisele § 1.

§ 12. Pentru urgenti'a pertractariloru, adunarea se póte imparti in sectiuni.

§ 13. Adunarea generală in totu anulu va alege si tramite dintre membrii ordinari ai reuniunii: unulu, doi séu si trei individi, cá se cerceteze scólele, institutele si reuniunile cele mai renumite, din patria ori strainatate, acelora din fondulu reuniunii, li va asigná spese de calatoria, fiindu ei apoi indatorati, unulu cate unulu cunoscintiele si esperintiele facute la adunare a le comunicá.

B. Contribuirea. § 14. Membrii ordinari ai reuniunii au a solvi din salariulu loru anualu, computanduse si emolumentele in bani, din tóta sut'a de fiorini 20% la fondulu reuniunii in 4 rate si adica: 1 Octobre, 1 Ianuariu, 1 Aprile si la 1 Iuliu st. v. a fiacarui anu.

§ 15. Fiacare individuu, ce va ocupá un'a din statiunile amintite in § 2, lit. a) este obligatu a contribui sum'a amintita in § 14.

§ 16. Bani incassati, se voru administrá si manipulé, precum va decide adunarea generală a reuniunii.

§ 17. Fondulu acestei reuniuni este menitu spre ajutoriu, numai pentru invetiatorii si subinvetiatorii acestui tractu, vedi § 1.

§ 18. Intemeitorii si succesorii acestui fondu — si tienu dreptulu, cá acest'a se nu se póta incorporá cu altulu, ci numai la casu, candu s'ar infintia unu fondu generalu, pentru toti invetiatorii romani, din intrég'a metropolia romana gr. or., din care apoi se póta primi ajutórie — amesuratu concurentiei lor banale — spre scopulu reuniunii, dupa prescisele §§ 1 si 10; ér' incorporarea numai pe bas'a acestoru statute, cu pluralitatea voturiloru, se póte intemplá.

§ 19. Intemeitorii si succesorii acestui fondu — si reserva dreptulu, cá la casu de incorporare, cu fondulu amintitu in § 18 intre membrii administrativi ai aceluia, se fi, representati, cu doi alesi din sinulu lor.

IV. Oficialii si oficiile reuniunii. § 20. Oficialii reuniunii constau din 1 presiedinte, 2 vicepresiedinti, 1 casieru, 1 controloru, 2 notari si 1 advocatu, cari se alegu din sinulu membriloru ordinari ori fondatori ai reuniunii, fiesce-care pe trei ani.

§ 21. Pentru conducerea administrativa a reuniunii se va alege unu comitetu de 10 membri dintre cei ordinari ori fondatori, cu loculu de activitate in Lipov'a.

§ 22. Alegerea oficialiloru se va face, prin maiortatea absoluta a voturiloru.

§ 23. Comitetulu in genere va ingrigi, pentru incassarea si manipularea baniloru, pentru conchiamarea adunării generale, la timpulu seu si elaborarea de proiecte in tóte afacerile interne si esterne ale reuniunii.

§ 24. Comitetulu in fiacare anu va subterne adunării repórte despre activitatea sa.

§ 25. La casu de urgentia, comitetulu — si dá opiniunea presiedintelui, de a convocá siedintie extraordinarie.

§ 26. Oficialii reuniunii si membrii comitetului in specie au urmatóriele afaceri:

a) Presiedintele: presiede in adunările generali de ambele categorii.

b) Vice-presiedintii: in absentia presiedintelui, suplinescu indatoririle aceluia, de dupa antaietatea alegerei.

c) Casierulu: incasséza banii dela membri, i elóca, da afara bani pe cele de lipsa, decise prin comitetu si preliminate prin adunarea generală, si este responsabilu, pentru averea reuniunii.

d) Controlorulu: candu semnéza tóte cuitantiele si contra-cuitantiele.

e) Notarii, au a face: celu d'antaiu alesu, duce protocolulu, despre tóte afacerile reunirei si ale comitetului, ér' alu doilea alesu, duce corespondentiele reuniunii si ale comitetului, in casu de lipsa, se suplinescu unulu pe altulu.

f) Advocatul: duce causele reuniunii.

§ 27. Pentru causele procesuale obveninde intre membri reuniunii, séu urdiende prin actoralu reuniunii, se statorése judeciulu compromis.

§ 28. Oficialii si membrii comitetului reuniunii, póta oficiulu — gratisu.

§ 29. Pana la apererea unui organu scolasticu, mai estinsu, reuniunea — si alege pentru publicarea agendelor sale, diuariulu „Albin'a“ din Pest'a.

§ 30. Reuniunea, va avé unu sigilu, cu inscriptiunea: „Sigilulu reuniunii invetiatoriloru romani gr. or. din tractulu protopopescu — alu Lipovei.“

§ 31. Statutele acestea, numai in adunarea generală, prin maiortatea voturiloru, se potu modificá.

„In siedinti'a a dóu'a, din adunarea generală, precetinduse, s'au aprobatu, cu aceea modificare, cá § 2 lit. a) se se estinda astfelu, éra, dintre membrii ordinari presenti, de cumva unulu séu altulu casualminte s'ar muta in altu tractu protopresbiteralu, si de acolo ar' continuá regulatu refuirea tacseloru, unulu cá acela inca — si consérva categori'a de membru ordinariu.“

Lipov'a in 5 Septembre 1869 st. n.
Statutele aceste: Venerabilu consistoriu diecesanu din Aradu, censurandule si aflandule corespondentórie scopului, de a promová cultur'a populului, binevoii in siedintia din 26 Ianuariu 1870 Nr. 1245 ex 1869 in totu cuprinsulu lor a le aprobá.

Lipov'a in 6 Febr. 1870.

Ioane Tieranu m/p.,
protop. si presied.

Ioane Tuducescu m/p.,
notariu alu reuniunii.

Membrii ordinari are 51. Membrii fondatori 11. Membrii ajutatori 13. Membrii onorari 15. (Fac simile! — R.)

UNGARIA. Dela dieta. In sied. din 30 Iunii, dupa ce Csanády interpelá, de ce s'a concesu, cá Beust se iè si marc'a ung. in a familiei, si dupa ce c. Andrassy i response, ca Mai. Sa are dreptulu a imparti marcele, veni la ordinea dilei.

Desbaterea generală a proiectului organ. municipalor. Ref. Béla Perczel citeste si motiveza reportulu cu importantia proiectului, care nici lasa destramate municipale, nici vre centralisatiune pre rigida, ci alese loculu de midiulocu.

Col. Tisza vorbesce iu contra proiectului, dicendu, ca acea nu e reforma ce desfiintiaza de dreptulu institutiunile vechi indreptatite; proiectulu e unu regresu nu reforma, nu se afla in tóta Europ'a ecsemplu, cá se vre cineva a calca intruatata drepturile populului. Proiectulu vre a crea unu privilegiu pentru boieri, face osebire intre avuti si pauperi, vre sistema castica in tier'a, care a suferitu atatu in 800 ani. Vre absolutismu, mai bine era se fi disu regimulu, ca vre centralisatiunea de catu se se ascundia sub mant'a falsa de autonomia, si propune, cá se se reiepte cu totul, cá unu ce neaplicabilu.

Min. de interne Paul Rajner apera proiectulu, combatendu imputarile si pretende, ca altfelu nu se póte sustiené regimulu parlamentariu s. a. Elekes vorbi, cá in interesulu egalei indreptatiri se i se iè inainte propunerea de conclusu pentru fundulu regiu. — Se va incinge si caus'a nationalitatiloru fara indoiéla, ca-ce ele suferu totala ignorare prin acestu proiectu. —

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a. Panslavismulu si dualismulu se elidéza cá dóne catimi opuse. Generalulu rusu Fadejew ér' mai scrise unu comentariu despre misiunea panslavismului cu destramarea Austro-Ungariei, dicendu, ca tierile nemtiesci au si repausatu, ér' pe Ungari'a o astépta totu asemene sórte, ca-ce deputatii nemaghiari voru parasi diet'a si popórele -si voru cauta mantuirea lor, apoi partea cea mai mare din Austro-Ungari'a cade dreptu ereditate la slavismu. Dualismulu tiepá ér' in contra gen. Fadejew, care fú decoratu cu ordinu inaltu inainte numai cu vr'o 2 luni. Acum solulu rusescu c. Orloff atasiatu la cabinetulu din Vien'a, dandu-si scrisorile de rechiamare, mai dechiara totu odata Austriei, ca regimulu rusu desapróba cele scrise de generalulu Fadejew — care si fusese dimisionatu pentru aceea la parere — cu tóte, ca remase si pe viitoriu totu ce fú, adica organulu sunatoriu séu tubulu gregorianu alu maresialului Variatinsky. — In 2 Iuliu Tiarulu se aflá in Varsivi'a; unde se duse si archiducele Albrecht, spre a lu salutá si cine scie, mai de ce, ca-ce mai nainte relatiunile estoru 2 poteri erau aliantia nordica in contra sudului; póte p. caus'a Galitiei. —

Cronica esterna.

Pitesci 16 Iunii. (Fragmente dintr'o corespondentia:

In cele scrise de dta vedu, ca esti informatu despre tóte nelegiurirele, ce s'au petrecutu pe aici mai dilele trecute cu ocasi'a alegeriloru. Se nu credemu inse, ca acestea au fostu cele din urma nelegiuriri si ca cu atatu suntemu mantuiti. Déca aceste nelegiuriri au fostu cele din urma, séu déca acestea au fostu numai unu inceputu pentru altele mai infricosiate, despre acésta nu ne putemu pronuncia pana mai tardiu, candu vomu vedé ce directiune iau lucrurile. Simtiu dare, cu o mangaiere vediendu, ca in acésta camera suntu 102 liberali. — Asia ar' trebui se simtia totu omulu si inca si mai multu, si mai multu dicu pentru cuventu, ca in acésta camera suntu alesi cei mai capabili ómeni din Romani'a. Dar', óre cine ar' puté se crédia, ca acésta camera i place lui Iepureanu si sociu lui? Tocmai pentru ca suntu alese capacitatile cele mari, cu cari nu póte nici unu ministeriu se face ori ce i va placé, tocmai pentru acesta se nu ne pomenimu mane, poimane, ca i tramite si pe acestia a casa, cá se face unu altu apelu la natiune, candu apoi nelegiurirele voru trece preste culme, ca-ci de asta data ajunesera numai culmea. — Aici, celu pucinu vedu, ca se temu ómenii multu, ca acésta

camera, indata ce va veni in cea mai mica neintelegere cu ministeriul, va fi disolvata. Se dice, ca guvernul cauta toate mijloacele posibile se o disolve mai nainte chiaru de a se ivi neintelegerea. — Nu sciu deca cunosti destulu de bine trecutul lui Iepureanu. Da mi voia se -ti lu aratu in pucine cuvinte. Lovitur'a de statu ce a facut'o Cogalniceanu sub Cusa era se o faca Iepureanu, inse lui Cusa nu i placea modulu, cum vrea se o faca Iepureanu, de si pana atunci era cei mai buni prieteni amendo. Iepureanu voia se faca lovitura de statu in favorulu ciocoiloru. Cusa sciindu, ca boierii suntu nestatornici si fara caracteru, si ca voru cerca in urma se lu porte, ca pe o papusia, a respinsu pe Iepureanu, si s'a invoitu cu Cogalniceanu se faca lovitura de statu cu poporu si cu armat'a, pentru ca sciea, ca atunci puterea va fi in man'a lui si va face ce va voi, er' nu cum va placé ciocoiloru. Cam acestea voiescu se ti le spunu numai, lasandu la o parte hotiile, nelegiuirile si varsarile de sange ce s'au facutu sub elu, candu a mai fostu la ministeriu. Se crede forte multu, ca de asta data este adusu la ministeriu numai, pentru ca se faca ceea ce n'a pututu face sub Cusa-Voda. —

Aici suntemu ca in timpu de resbelu. Pana pe la 18 Iuniu toti dorobantii din acestu districtu erau concentrati aici in orasiu si noptea se pr'amblau calari pe strate in grupe de cate cinci, siese si si mai multi. Vr'o doue dile amu vediutu liniste in orasiu. La 14 inse vediu venindu dorobantii dintr'unu altu districtu, ca impreuna cu cei de aici se apere orasiulu, ca-ci se latise vorb'a intre ciocoi, ca se prepara o miscare din partea rosiiiloru, pe candu acestia sermanii nici nu viséza de asia ceva. Acum fiinduca avemu dorobanti mai multi, nu mai ambla patrulé ca pana aici, ci siedo pe strato ca pazitori la distantie de cate 20, 30 pasi. — Dimancea, — vei sci, ca cu providenti'a divina a scapatu cu vietia si neatinsu, inse siede la arestu in puscaria. A scapatu astfelu: unulu din omenii, cari erau acolo, vediendu, ca lupt'a e serioasa, l'a luat in bracie si l'a aruncatu preste didu, acestu omu, candu s'a intorsu cu facia spre soldati, a fostu lovit de unu glontiu si a caditu mortu. — Lucrurile mergu forte reu! Strainii vorbescu cu cutediania: Temere de dictatura si invasiuni straini. Ddieu numai se scape beata Romani'a din incuratur'a, in care se afla astadi, pecatosa. Credea romanii, ca astfelu sub domnia noua se voru curma odata luptele si desbinarile din intru si voru pute astfelu se se puna pe calea progresului si a prosperarei; inse deceptiunea inca e amara!

La Botosiani mai daunadi a fostu certa intre studenti si jidani. Ca totudeun'a, indata ce pericunii vr'unui jidanu suntu atinsi, diurnalistic'a européna cumperata de jidani, se vaieta, tipa, sbéra in gur'a mare, ca pacinicii si vestitii negustori jidani suntu maltratati si persecutati de barbarii de romani. Ti scriu aici pe o foitia ceea ce amu cititu intr'unu diurnalu francesu etc.

Citimu in diuariulu „La Liberté“ dela 14 Iuniu, urmatóriele:

„Comitetulu centralu alu aliantiei israelite ne scrie, ca crudimile, cu cari au fostu tractati judanii din Botosiani, in Romani'a, suntu forte adeverate, de si l'Agence Havas in urm'a unoru depesi sustiene, ca n'a fostu decatu o musica de pisici si cateva gemuri sparte. Noi amu scrisu si credemu inca, ca e pré multu. — Acum, deca este adeveratu*), ca intre 37.000 locuitori din Botosiani, 20.000 suntu judani, declaramu, ca nu intielegemu de locu pasivitatea judaniloru. Au trecutu acele timpuri, candu resemnatiunea si pasivitatea erau nu numai o virtute, ci o detoria pentru judanii persecutati. Astadi **trebuie** se se respundia fortiei prin fortia; si deca guvernulu romanu nu póte nimicu pentru ei (judani), judanii **se-si faca indata singuri** dreptate (?), candu voru fi atacati séu numai amenintati.

In secululu alu XIX, a remané pe langa rolulu de martiru, candu cineva e celu mai tare, este o nebulia.“ —

La cele de susu póte servi ca ilustratiune unu casu din Bucuresci ce lu citimu in „Inf.“, unde l. jidanu cersitoriu, chiaru din Tecuciu, intrebatu de procurorulu generalu d. Mihaiu Gregoriadi Bonachi, candu cerea dela acesta mila, ca ce neno-

*) Norocirea e, ca nu e adeveratu, ca-ci in Botosiani cu totul abia voru fi celu multu 25.000 locuitori. Nota traducatorului.

rociri a suferitu in Tecuciu, a respunsu: „ce se suferu, éca cetiti charti'a asta catra consuli si veti vedé: In Tecuciu s'au ucisu toti jidanii si eu amu scapatu cu femea mea, careia crestinii i au taiatu tietiele; vai de noi suntemu prapaditi“. Procurorulu fusese o luna de dile in Tecuciu tocma pentru restabilirea linistii si sciea bine totu; cetesce suplic'a jidana catra consuli si vede intr'ensa plangeri monstruóse in contra romaniloru si apoi se cerea dela consuli intrevinerea poteriloru straine. Procurorulu indignanduse amenintia pe jidanu, ca deca va mai arata charti'a si va mai minti si la altii de esterminari dela Tecuciu, unde n'a fostu nici macaru unu jidanu lovit periculosu, i lu va da pe man'a procurorului. Audiendu aceste jidanulu, ce se prefacea, ca nici póte ambla de lovituri si de rani, o tull la fuga pe scara (trepte). Atata sireti'a si prefacatoria diace in judani. —

— Camer'a deputatiloru. Camer'a, lucrandu in sectiuni, a dechiaratu, ca nu ecsista alegeri la colegiulu alu III-lea de Ilfov. Sectiunea inse a opinatu se se numéca o comisiune de deputati, care se faca o ancheta, care se constata cauzele ce au opritu a se face o alegere regulata in Bucuresci si apoi totu dens'a se asiste la fiacare sectiune din Bucuresci, candu se voru face alegerile. —

— Senatulu. In siedinti'a de astadi, senatulu, in siedinti'a publica, a ascultat demisiunea dlui C. A. Rosetti si a dechiaratu colegiulu I de Argesiu vacantu; a anulat alegerea colegiului II din Doljiu, facuta in persón'a dlui Guranu, pe temei, ca nu s'a deschisu colegiulu in diu'a prescriisa de lege.

Au remasu in suspensiune alegerile dloru A. Negruzi, G. Holbanu si Perieteanu.

Dupa acest'a s'a procesu la alegerea biurului si fura alesi:

Presiedinte: d. Plagino.

Vice-presiedinti: Orescu, Veisa.

Secretari: Mortiunu, Drosu, Bascoveanu, Florescu.

Cestori: Locusteanu, Contiescu.

— Una telegrama din Galati anuncia, ca escortatii pentru rescóla in contra judaniloru din Tecuciu s'au achitatu din partea juratiloru galatieni. „Gardistulu civicu“ referéza, ca cerealele pe acolo se afla forte frumóse; granele suntu in pretiuri scadiute, dar' papusioii (cucuruza, porumbu) se cauta prea multu si pretiulu i se totu mai suie. Dela hambare (magazine) se vinde cu 143—145 lei chil'a; dela oboru, mesura scuturata, pana la 156 chil'a. —

— Espositiunea artistica, ce se afla asediata in edificiulu universitatii, presenta cercetatoriloru din pictura, sculptura, architectura una suma mare de opere espuse, parte mare de man'a ingeniosului pictore Grigorescu. „Inf.“ reflecta, ca lasi n'au tramisu nemica, ca sculptur'a e mai pucinu representata decatu in an. trecutu, ca architectur'a numera mai multi espunetori, decatu anii din urma si operele de valóre multu mai mare; si ceea ce ne imbucura mai multu e, ca incepu se figureze unii dintre junii, cari au esitu din scól'a de belle arte din Romani'a. Din pictura se afla 63 opere, unele espuse de elevi din scól'a de belle arte din Bucuresci nascuti din Ardélu, cu sculptura si architectura la olalta 93 opere. —

Franci'a facia cu nou'a situatiune din Germani'a nu primi in corpulu legisl. sied. din 30 Iuniu reducerea contingentulu an. la 90 mii recruti. Latour-Dumonlin dise, ca Franci'a trebuie se sté pentru ecsecutarea pazei dela Prag'a amenintata de Prusi'a. Pacea armata trebuie se fete odata coconasiulu de belu. —

In Barcelon'a Ispaniei ér' se ivira turburari, in cari se vulnerara 4 fetiori. Ordinea se restabili. —

Conciliulu din Rom'a, pare se, ca se va amana. La opostiune se alaturara si ultramontanii germani, ér' episcopatele francese svatuiru papii a se demite la unu compromis: „Ca pap'a numai in unire cu conciliulu póte fi infalibilu“ si pontificele romanu e aplecatu a primi acestu compromis. —

Greci'a. Unu cutremuru de pamentu nimici orasiulu Santorin si mai multe insule mici se confundara. —

— Scornitur'a despre atentatulu asupra Domnitoriului Carolu esi din diurn. grecu „Neologos“

in Constantinopole. Perfidii de greci! Dusmani conjurati! —

Novissimu. Societatea academica romana din Bucuresci e conchiamata pe 1 Augustu la sesiune. Semne bune. — Cusa e verificatu. —

Rom'a 30 Iuniu. Astadi pléca Ecs. Sa d. metrop. de Alb'a Iulia la patri'a si resiedinti'a sa. —

Varietati.

— Casulu din Valcele nu se adeveresce pe deplinu, pentrucu si jidanulu si soci'a lui inca se afla la vietia; totusi atentatulu de omoru s'a facutu, intrandu ucigasii nóptea pe la 1 óra pe ferésta si taiandu pe jidanu reu la capu, la peptu si la pitióre si soci'a lui éra si la gutu si la mane; acésta ambla, pe candu jidanulu mai diace. — Deregatori'a indata a luata mesuri pentru a erui pe ucigasi, ce se facusera neveduti, si aresta mai multe persóne; a pusu apoi pentru securitatea ospetiloru patróle indoite si paditori de nópte pe tóte laturile. Pana acum inse totu nu se afla ucigasiulu. —

— Intre ospetariile din Valcele se recomanda „Otelulu Dengelu“, la principele romanu, atatu cu vinurile, ce se afla pe alesu, catu si cu mancare buna si preste 45 case de pasageri bine adjustate. —

— La espositiunea industriale din Londonu, ce se tiene in 1871, s'a facutu mijlocu pentru tramiterea productelor prin camer'a comerciale din Pest'a, la care se potu adresa esponentorii. C. Lud. Posner va representa gratis in Londonu espositiunea din Ungari'a. —

— Unu vienesu dela banc'a comerc. falsificá nr. unui sortiu si redicá cu elu castigulu de 138.692 fl.; elu disparu cu totul. —

Invitare de prenumeratiune

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Apropianduse finea sem. I, se deschide prenumeratiune pe sem. II a. c. la „Gazeta Transilvaniei“, cu conditiunile din fruntariu. Totuodata rogamu pre toti T. DDni sprijinatori ai acestui organu de publicitate, care in bine, ca si in reu a fostu si va remané celu mai devotatu si mai credintiosu satelitu alu natiunei sale romane, ca se binevoiesca a grabi cu reinnoirea prenumeratiunei, indemnandu si dandu concursulu seu, pentrucu cu poteri unite atatu spirituale catu si materiale se potemu continuá lupt'a santei nóstre cause nationale spre binele tuturoru, informandu opiniunea publica despre dreptatea ei.

Cu ocaziunea tramiterei prenumeratiunei amu dorf se fimu si informati din tóte partile despre lipsele, neajunsele si nedreptatirile intempinate, precum si despre starea, aspiratiunile si dorintiele poporului, spre a mai poté cu totii informa susulu, pentrucu nu cumva tacundu romanulu se se créda la locurile decidetórie, ca se afla in edemulu fericirei celei mai complete, candu ignoratu si respinsu are se suferé. — Referatele respective si au valórea loru — de informatiune temeinica; si sierbescu ca unu anteluptatoriu la scaparea de une neajunse.

Totuodata suntu rogati si dd. restanti inca si de pe an. tr. cu refuirea pretiului prenumeratiunei, ca se binevoiesca a nu ne mai casiuná strimtoriri si pedece cu amanarea refuirei. —

CURSURILE

la bursa in 5 Iuliu 1870 sta asa:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 79	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 69 1/2	„
Augsburg	—	—	118 „ 50	„
London	—	—	121 „ 40	„
Impromutul nationalu	—	—	69 „ 05	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	60 „ 10	„
Obligatiunile rurale ungare	—	—	80 „	„
„ „ temesiane	—	—	79 „ 20	„
„ „ transilvane	—	—	78 „	„
„ „ croato-slav.	—	—	82 „ 50	„
Actionile bancéi	—	—	720 „	„
„ creditului	—	—	261 „ 60	„

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.